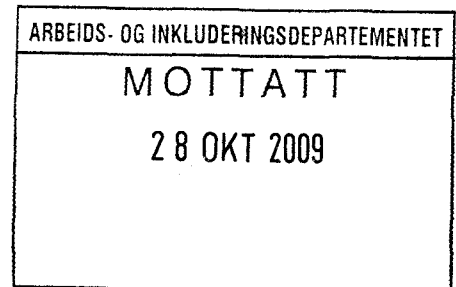

Det Kongelige Arbeids- og inkluderingsdepartement
Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Høring – forslag om utvidelse av ordningen med regionale verneombud til renholdsbransjen og hotell- og restaurantbransjen

AOF Norge er en av landets desidert største og eldste kursaktører, etablert allerede i 1931. Vi tilbyr i dag kurs og opplæring på en lang rekke områder som eksempelvis fag/yrke, data/IKT, språk, HMS (helse, miljø og sikkerhet), basiskompetanse i arbeidslivet (BKA), lederprogrammer, organisasjonsopplæring, fritidskurs m.v. AOF Norge har hovedkontor i Oslo, avdelinger over hele landet og et bredt nasjonalt og internasjonalt nettverk.

AOF Norge ser svært positivt på regjeringens sterke satsing på å motvirke sosial dumping og leverer med dette sin høringsuttalelse vedrørende forslag om utvidelse av ordningen med regionale verneombud til å omfatte renholdsbransjen og hotell- og restaurantbransjen.

Generelt

ECON-rapporten bekrefter AOF Norges inntrykk av at ordningen med regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen har vært en vellykket ordning som i sterk grad har bidratt til å forebygge ulykker og skader samt gitt et større fokus på HMS.

Rapporten påpeker viktigheten av dialog og motivasjon, hvilket AOF Norge anser som noe av det essensielle i hvorfor ordningen med regionale verneombud må kunne karakteriseres som særlig vellykket. Forbundenes (Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund) rapporter om at ordningen har bidratt til at det blir valgt flere verneombud, flere arbeidsmiljøutvalg er opprettet og avtaler om samordningsansvar inngått som følge av ordningen, støtter opp under dette inntrykket. Arbeidstilsynets inntrykk av at regionale verneombudene bidrar i arbeidet med å ivareta og styrke sikkerheten og heve HMS-standarden samt deres erfaringer med at også politiet og skatteetaten benytter seg av informasjon fra regionale verneombud (blant annet i forbindelse med svart arbeid) gir ytterligere argumentasjon for å kunne fastslå at ordningen er vellykket og bør utvides til å gjelde flere bransjer.

ECON-rapporten framhever generell kunnskapsmangel om HMS og manglende systematikk som store utfordringer i bygge- og anleggsbransjen. Sammen med tidspress, mangel på verneinnretninger, manglende godkjenning og sertifisering av utstyr samt manglende opplæringsrutiner anses dette å være blant de viktigste arbeidsmiljøutfordringene i

bransjene. Rapporten understreker også at økt arbeidsinnvandring fører til større arbeidsmiljøutfordringer.

Dette er sammenfallende med de erfaringer AOF Norge har ervervet seg gjennom sin opplæringsvirksomhet og vi anser utfordringene og problemstillingene i renholdsbransjen og hotell- og restaurantbransjen som mye de samme som påpekes i erfaringsrapporten fra ECON.

Dette er bransjer preget av relativt få ansatte, uklare arbeidsavtaler, deltidsarbeid, innleie, fysiske arbeidsmiljøutfordringer, mye gjennomtrekk/ turnover, lav organisasjonsprosent, høyt arbeidspress, uheldige arbeidsstillinger, mangelfull systematikk i HMS-arbeidet, skiftende arbeidstider, nattarbeid og manglende opplæring.

AOF Norge støtter departementets syn om at en utvidelse av ordningen med regionale verneombud til renholdsbransjen og hotell- og restaurantbransjen vil være et viktig tiltak mot sosial dumping, dårlig arbeidsmiljø og ulovlige arbeidsvilkår i disse bransjene.

AOF Norges bemerkninger til forskrift om utvidelse av ordningen med regionale verneombud for visse bransjer.

AOF Norge støtter Departementet forslag om at gjeldende forskrift om regionale verneombud oppheves og erstattes av en ny forskrift om en utvidet ordning for visse bransjer, henholdsvis bygg og anlegg, renhold og hotell/restaurantbransjen - men har bemerkninger til enkelte av forslagens forskriftsbestemmelser.

Utkast til forskrift om regionale verneombud for visse bransjer

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet xxxxxx med hjemmel i lov 15. Juni 2007 nr. 38 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1-4 første og fjerde ledd og § 6-4 annet og tredje ledd.

Kap. 1 Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å bidra til at helse-, miljø- og sikkerhetsforholdene i virksomheter som omfattes av forskriften er i samsvar med arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter.

AOF Norge har ingen bemerkninger til forskriftens § 1. Formål.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for virksomheter innenfor bygge- og anleggsbransjen, hotell- og restaurantbransjen og renholdsbransjen, herunder virksomhet som ikke sysselsetter arbeidstakere (enkeltpersonforetak), jf. følgende næringsgrupperinger:

Næring - hovedområde	Næringskode	Hovedgruppe eller undergruppe der bare deler av hovedgruppen er omfattet
F Bygge- og anleggsvirksomhet	41 Oppføring av bygninger	41.2 Oppføring av bygninger
	42 Anleggsvirksomhet	42.1 Bygging av veier og jernbaner 42.2 Bygging av vann- og kloakkanlegg, og anlegg for elektrisitet og telekommunikasjon 42.9 Bygging av andre anlegg

	43 Spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	43.1 Riving og grunnarbeid 43.2 Elektrisk installasjonsarbeid, VVS-arbeid og annet installasjonsarbeid 43.3 Ferdiggjøring av bygninger 43.9 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	55 Overnattingsvirksomhet	55.1 Hotellvirksomhet 55.2 Drift av vandrerhjem og ferieleiligheter 55.3 Drift av campingplasser og turisthytter 55.9 Annen overnatting
	56 Serveringsvirksomhet	56.1 Restaurantvirksomhet 56.2 Cateringvirksomhet og kantiner drevet som selvstendig virksomhet 56.3 Drift av barer
N Forretningsmessig tjenesteyting	81 Tjenester tilknyttet eiendomsdrift	81.2 Rengjøringsvirksomhet

Forskriften gjelder ikke for petroleumsvirksomheten.

AOF Norge har ingen bemerkninger til forskriftens § 2. Virkeområde.

Kap. 2 Regionale verneombud

§ 3. Oppnevning

Regionale verneombud oppnevnes og ansettes av forbundene, jf. § 15. Regionale verneombud oppnevnes for fire år av gangen og kan virke på heltid eller deltid, jf. § 14.

AOF Norge anser at den normale ansettelsesformen i norsk arbeidsliv skal være tilsetninger i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser og anbefaler derfor at de regionale verneombudene fortrinnsvis ansettes på heltid uten tidsbegrensning. I og med at disse skal arbeide opp mot bransjer som preges av uryddige ansettelsesforhold og mye deltid vil det også være et poeng at arbeidsforholdene er ryddige og i henhold til arbeidsmiljølovens hovedregel.

En normal prøvetid vil etter vårt syn være godt egnet for å kunne avklare om det regionale verneombudet allikevel ikke er skikket til stillingen. Arbeidslivets normale spilleregler vil også være tilstrekkelig dersom et regionalt verneombud på et senere tidspunkt, av ulike årsaker, ikke vil utføre arbeidet på tilfredsstillende vis.

§ 4. Antall verneombud

Fondsstyret bestemmer antall regionale verneombud for bransjene som er omfattet av forskriften i henhold til § 2, på bakgrunn av hva som anses å være behovet i hver bransje og slik at ordningen kan gjennomføres i samsvar med formålet i forskriften § 1.

AOF Norge foreslår at fondsstyret bestemmer antall regionale verneombud osv. på grunnlag av anbefaling fra bransjevise arbeidsutvalg.

§ 5. Kvalifikasjoner m.v.

Regionale verneombud skal ha minst tre års erfaring fra arbeid innenfor en av de faggruppene de skal være regionale verneombud for. Regionale verneombud skal i tillegg ha minst tre års erfaring som tillitsvalgt, hvorav minst to år som verneombud.

Arbeidsutvalget i vedkommende bransje, jf. § 14, kan etter søknad fra forbundene godkjenne andre kvalifikasjonskrav enn de som følger av første ledd.

Regionale verneombud plikter å gjøre seg kjent med de regler om helse-, miljø- og sikkerhetsforholdene som gjelder for vedkommende bransje jf. § 2.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 5 Kvalifikasjoner m.v.

§ 6. Regionale verneombuds myndighet og oppgaver

På arbeidsplasser hvor det ikke er valgt verneombud skal regionale verneombud arbeide som verneombud med samme myndighet som verneombud har etter arbeidsmiljøloven § 6-2 første til sjette ledd og § 6-3. De regionale verneombudene har tilsvarende myndighet overfor enkeltmannsforetak.

På arbeidsplasser hvor det er valgt verneombud kan regionale verneombud arbeide med samme myndighet som etter første ledd, dersom det er nødvendig for å bidra til at helse-, miljø- og sikkerhetsforholdene på arbeidsplassen er i samsvar med arbeidsmiljøloven. Dette gjelder likevel ikke på arbeidsplasser hvor det er opprettet arbeidsmiljøutvalg.

Det regionale verneombudet kan delta ved Arbeidstilsynets inspeksjoner i virksomheten.

På arbeidsplasser hvor det ikke er valgt verneombud, skal det regionale verneombudet gjøre arbeidsgiver og arbeidstakerne oppmerksom på plikten til å velge verneombud etter arbeidsmiljøloven § 6-1. Hvis verneombud etter dette ikke velges, skal det regionale verneombudet gi melding til Arbeidstilsynet.

På arbeidsplasser med flere arbeidsgivere på samme arbeidsplass og hvor virksomhetene ikke har avtalt hvem av dem som skal ha ansvaret for samordningen av de enkelte virksomheters verne- og miljøarbeid, skal det regionale verneombudet gjøre arbeidsgiverne oppmerksom på plikten til skriftlig å avtale hvem av dem som skal ha ansvaret for samordningen, jf. arbeidsmiljøloven § 2-2. Dersom arbeidsgiverne etter dette ikke avtaler hvem som skal ha ansvaret for samordningen, skal det regionale verneombudet gi melding til Arbeidstilsynet.

Dersom det ikke er opprettet arbeidsmiljøutvalg i virksomheter som har plikt til det etter arbeidsmiljøloven § 7-1, skal de regionale verneombudene gjøre arbeidsgiver og arbeidstakerne oppmerksom på denne plikten. Hvis arbeidsmiljøutvalg etter dette ikke opprettes, skal det regionale verneombudet gi melding til Arbeidstilsynet.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 6. Regionale verneombuds myndighet og oppgaver.

§ 7. Rett til opplysninger

Regionale verneombud har tilsvarende krav på opplysninger fra bedriftene som ordinært valgte verneombud har og ellers de opplysninger som anses nødvendige for at det regionale verneombudet skal kunne utføre sine oppgaver etter § 6 i denne forskrift.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 7. Rett til opplysninger.

§ 8. Taushetsplikt

Regionale verneombud har taushetsplikt i samsvar med § 10 i forskrift 29. april 1977 nr. 7 om verneombud og arbeidsmiljøutvalg.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 8. Taushetsplikt.

Kap 3 Finansiering og organisering

§ 9. Avgift

Ordningen finansieres ved at arbeidsgiverne i virksomheter som omfattes av forskriften betaler en avgift på XX % av lønnsutgiftene til Fondet for regionale verneombud. Avgiften skal minst være kr 250. For enkeltpersonforetak skal avgiften være kr 250.

Departementet kan bestemme endringer i avgiftssatsen. Departementet kan herunder fastsette et innkrevingsgebyr som dekker utgiftene ved innkrevingen av avgiften.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 9. Avgift.

§ 10. Dekning av utgifter til de regionale verneombudenes virksomhet

Arbeidsutvalgene fastsetter hvert år refusjonen til fagforbundene av lønn og sosiale utgifter for de regionale verneombudene i de respektive bransjer i samsvar med den fordelingsnøkkel mellom bransjene som er bestemt av Fondsstyret, jf. § 12.

Fondsstyret fastsetter felles satser for alle bransjer til dekning av øvrige utgifter slik som reise, diett og informasjonsmateriell.

Vedkommende fagforbund dekker utgiftene til kontorhold, utstyr og opplæring av de regionale verneombudene. Vedkommende arbeidsutvalg kan likevel enstemmig vedta å refundere utgifter til opplæring, dersom dette finnes rimelig av hensyn til opplæringens art og omfang.

AOF Norge foreslår følgende endring: Utgifter til opplæring refunderes dersom vedkommende arbeidsutvalg anser det som rimelig av hensyn til opplæringens relevans.

§ 11. Fondsstyret

Fondet ledes av et styre med 13 medlemmer, hvorav 6 medlemmer oppnevnes av arbeidstakernes organisasjoner, 6 medlemmer av arbeidsgivernes organisasjoner, og et medlem av Arbeidstilsynet, som er styrets leder.

Fondsstyrets medlemmer oppnevnes for to år av gangen. Departementet fastsetter honorar til styrets medlemmer.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 11. Fondsstyret.

§ 12. Fondsstyrets oppgaver

Fondsstyret innkrever avgiften og fastsetter instruks for innkreving av avgiften, jf. § 9.

Fondsstyret vedtar hvert år en fordelingsnøkkel som fastsetter hvor stor andel av den innkrevde avgiften som skal gå til dekning av utgifter til de regionale verneombudenes virksomhet i de bransjer som omfattes av ordningen, jf. § 2.

Fondsstyret fastsetter antall verneombud i hver bransje, jf. § 4.

Fondsstyret kan fatte vedtak om at det kan iverksettes utredninger, analyser og prosjekter som de regionale verneombudene kan gjøre seg nytte av i sitt arbeid.

Fondsstyret skal oppnevne bransjevise arbeidsutvalg, jf. § 13, for hver av bransjene som er omfattet av ordningen med regionale verneombud, jf. § 2.

AOF Norge anbefaler at teksten endres i henhold til endringsforslag til § 4.

§13. Bransjevise arbeidsutvalg

De bransjevise arbeidsutvalgene skal bestå av Fondsstyrets medlemmer fra arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner i vedkommende bransje. I tillegg skal det oppnevnes et medlem fra Arbeidstilsynet, som er arbeidsutvalgets leder.

De bransjevise arbeidsutvalgene fungerer for to år av gangen, tilsvarende oppnevningsperioden i Fondsstyret, jf. § 11.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 13. Bransjevise arbeidsutvalg.

§14. Arbeidsutvalgets oppgaver

Arbeidsutvalget for vedkommende bransje skal fastsette hvor mange regionale verneombud som skal virke på heltid og/eller deltid, jf. § 3.

Arbeidsutvalget for vedkommende bransje påser at de regionale verneombudene har de kvalifikasjoner som kreves og kan etter søknad fra forbundene godkjenne andre kvalifikasjonskrav, jf. § 5.

Arbeidsutvalget for vedkommende bransje gir melding om hvem som er oppnevnt til regionalt verneombud til Fondsstyret, Arbeidstilsynet, vedkommende forbund og vedkommende arbeidsgiverorganisasjoner. De virksomheter som omfattes av ordningen gis melding om hvem som er oppnevnt som regionalt verneombud i forbindelse med Fondsstyrets innkreving av avgiften.

Arbeidsutvalget for vedkommende bransje kan bestemme at et regionalt verneombud skal fratras vervet før utløpet av fireårsperioden, dersom vedkommende åpenbart og vedvarende ikke utfører de oppgaver som er pålagt gjennom denne forskriften eller grovt har misbrukt vervet.

Arbeidsutvalgene i vedkommende bransje, skal utarbeide generelle retningslinjer for de regionale verneombudene, og godkjenne instruksjer utarbeidet av forbundene jf. § 15.

AOF Norge anbefaler at teksten endres i henhold til vårt endringsforslag til §3.

§ 15. Forbundenes oppgaver

Regionale verneombud for byggevirksomhet og hotell- og restaurantvirksomhet oppnevnes av Fellesforbundet. Regionale verneombud for anleggsvirksomhet og rengjøringsvirksomhet oppnevnes av Norsk Arbeidsmandsforbund. De regionale verneombudene ansettes i forbundene. Forbundene gir melding til arbeidsutvalget for vedkommende bransje, jf. § 12, om hvem som er oppnevnt.

Forbundene skal utarbeide instruksjer for de regionale verneombudene i vedkommende bransje med utgangspunkt i de generelle retningslinjer fastsatt av arbeidsutvalget etter § 14. Instruksene skal godkjennes av arbeidsutvalget for vedkommende bransje.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 15. Forbundenes oppgaver.

§ 16. Årsrapporter mv.

Regionale verneombud skal innen 1. februar sende rapport til sine respektive forbund om sin virksomhet det foregående året.

Forbundene skal innen 15. februar sende rapport til arbeidsutvalget for vedkommende bransje om virksomheten til sine verneombud det foregående året.

Arbeidsutvalgene skal innen 1. mars utarbeide rapport til Fondsstyret om de regionale verneombudenes virksomhet innen vedkommende bransje i det foregående året, inkludert årsregnskap. Fondsstyret skal innen 1. april utarbeide årsrapport om ordningen i det foregående året, inkludert årsregnskap, instruksjer og rapporter fra arbeidsutvalgene og forbundene i de bransjer som omfattes av forskriften. Årsrapporter, planer og årsregnskap sendes de relevante hovedorganisasjonene, Arbeidstilsynet og departementet.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 16. Årsrapporter mv.

§ 17. Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet er sekretariat for Fondsstyret og arbeidsutvalgene.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 17. Arbeidstilsynet.

Kap. 4 Avsluttende bestemmelser

§ 18. Klage

Arbeidsutvalgenes og Fondsstyrets vedtak kan påklages til departementet.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 18. Klage.

§ 19. Straffeansvar

Overtredelse av forskriften eller vedtak i medhold av denne, eller medvirkning til dette, er straffbart i henhold til arbeidsmiljøloven kapittel 19.

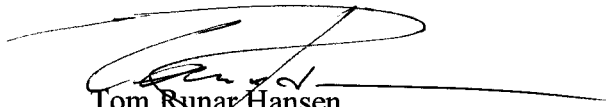
AOF Norge har ingen bemerkninger til § 19. Straffeansvar.

§ 20. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft [xxxxxx]. Fra samme tid oppheves forskrift av 19. september 1997 nr. 1018 om regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen.

AOF Norge har ingen bemerkninger til § 20. Ikrafttredelse.

Med vennlig hilsen
AOF Norge

Tom Rynar Hansen
leder av økonomi- og administrasjon

Ellen Mohaugen/s/
avdelingsleder AOF Arbeidsliv